



## Magyar tudomány ünnepe előadások, ELTE PPI Szombathely, Pszichológia Kurrens pszichológiai kutatások

Időpont: 2024. nov. 21. 14.00-17.15

Helyszín: SEK A épület, A237-es terem

### **14.00: Lantos Nóra: A szövetséges kollektív cselekvés motivációi a csoportközi szükségletek mentén**

A csoportközi megbékélés szükségletalapú modellje (Shnabel és Nadler, 2008) szerint az elnyomó csoportnak a csoportközi egyenlőtlenség során megkérdőjeleződik a moralitása, az elnyomott csoport pedig a hatalom- és kontrollérzetéből veszít. Éppen ezért az identitásfenyegetés a megfelelő szükségletek kielégítésével szűnhet meg, vagyis az elnyomó csoportnak a moralitás helyreállítására, míg az elnyomott csoportnak a kontroll és státusz helyreállítására van szüksége. A kísérletemben arra keresem a választ, a moralitás üzenetekkel motiválhatók-e a férfiak a nemi egyenlőtlenségek elleni kiállásra.

### **14.30: Magyar Veronika: A szülői okoseszköz-használat sajátosságai kisgyermeket (0-7 év) nevelők körében**

Jelen kutatásban arra kerestük a választ, hogy mi jellemzi a hazai családok okoseszköz-használatát, valamint a szülők mennyiben tapasztalják a képernyő előtt töltött tevékenységeik zavaró hatását a gyermekükkel való kapcsolatukban. A vizsgálatban csecsemőt és kisgyermeket (0-24 hónapos) és óvodás korú gyermeket (3-7 éves) nevelő szülők (N=410; N=696) vettek részt.

### **15.00 Laskay-Horváth Claudia: Az olvasási készségek stabilitása és ami mögötte van**

Az olvasás és a helyesírás elengedhetetlen készségek a tanuláshoz, valamint a társadalomban való boldoguláshoz. Ezek zavara nehézséget okozhat az iskolában és azon kívül is.

Aktuális kutatásunkban azt vizsgáljuk, hogy az olvasási és helyesírási képességek mennyire stabilak vagy változékonyak az általános iskolában. Korábbi kutatásunk eredményei alapján négy csoportot hoztunk létre: tipikusan olvasó és helyesíró, izolált olvasási zavaros, izolált

helyesírási zavaros és kombinált olvasási és helyesírási zavarral rendelkező tanulók csoportját.

Az első kutatási fázis után egy második időpontban elvégzett vizsgálat alapján megállapítottuk, hogy az egyes csoportba sorolt gyerekek megtartották-e a csoporttagságukat, vagy változtak-e az értékeik. Az előadás során bemutatjuk azt is, hogy a különböző helyesírási és olvasási készséggel rendelkező tanulók miben különböznek az olvasás kognitív prediktorainak tekintetében, úgy mint: fonológiai tudatosság, morfológiai tudatosság, gyors automatikus megnevezés (RAN).

(15.30-15.45. szünet)

### **15.45: Tomanóczy-Harangozó Orsolya: A jövőbeli bizonytalanságok és a gyermekvállalás összefüggései**

A reproduktív attitűdök azok a pozitív vagy negatív értékelések, amelyeket az emberek a gyermekvállalással és -neveléssel kapcsolatban megfogalmaznak. Azonban ez nem állandó, számos társadalmi, gazdasági és egyéni szintű tényező befolyásolja.

Az elmúlt időszak eseményei jelentős fordulatokat okoztak, amelyek hatása a jövőre nézve még kevésbé kiszámítható. A gyermekvállalás is alapvetően a jövőhöz kötődik, ezért, ha megváltoznak az előttünk álló jövő nézőpontjai, az idővel hatással lesz a reproduktív korú személyek döntéseire. Ha pedig a jövővel kapcsolatos várakozások kevésbé pozitívak, akkor csökken a termékenység.

Számos nemzetközi kutatás készült arról, hogy a környezettel kapcsolatos aggodalmak, a klímaváltozás is befolyásolhatja ezt a szándékot, de az összefüggések pontos természetével kapcsolatban még nem rendelkezünk megfelelően részletes ismeretekkel. Emellett vannak még a jövőt erősen befolyásoló események, melyek most szinte egyszerre terhelik a reprodukciós döntéshozatalt. Ez a kutatás ismeretek bővítésére, összefüggések feltárására irányul.

### **16:15 Hont-Gáspár Anita: A hatásvizsgálatok kihívásairól röviden - egy művészetterápiás hatásvizsgálat tervezésének és megvalósításának tükrében**

Jelen kutatási fázisban a Katarzisz Komplex Művészetterápia hatásvizsgálatának pilot csoportjai zajlanak, felnőtt mintán, segítő foglalkozású személyekkel. Az előadásban a saját kutatás példáján keresztül kerülnek megvilágításra az intervenciók hatásvizsgálatok kihívásai, buktatói, nehézségei - kiemelve a módszertani és etikai szempontokat – ezeket összekötve a tereptapasztalatokkal.

### **16.45 Bogdány Tamás: A vesztibuláris rendszer lehetséges szerepe a tudatos álmodásban**

A tudatos álmok az éber kognitív képességek részleges visszanyerésével járó, perceptuálisan élénk álomélmények. Megjelenése a populációban ritka, azonban egyes személyek esetében stabilan, másoknál átmenetileg megnövekedett gyakorisággal jelentkezik. Korai empirikus eredmények és elméleti megfontolások felvetették a vesztibuláris rendszer szerepét a jelenségben, ez a kutatás is erre a kérdésre keresi a választ.